

V Bruselu dne 14.3.2018
SWD(2018) 78 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

NÁVRHU NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění nařízení (ES) č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex)

{COM(2018) 252 final} - {SWD(2018) 77 final}

Souhrnný přehled
Posouzení dopadů návrhu, kterým se mění vízový kodex
A. Potřeba opatření
V čem spočívá problém a proč se jedná o problém na úrovni EU?
<p>Vízový kodex, který upravuje podmínky a postupy udělování krátkodobých víz pro schengenský prostor, je platný od roku 2009. V roce 2014 Komise navrhla změnu nařízení, na níž se spolunormotvůrci nedokázali shodnout. Komise se rozhodla předložit novou iniciativu s cílem řešit tři problematrické oblasti:</p> <ol style="list-style-type: none"> Finanční prostředky získané prostřednictvím vízových poplatků jsou pro zajištění vyřizování víz nedostatečné a oslabují integritu udělování schengenských víz a maří cíl v podobě rychlých a klientsky přívětivých postupů udělování víz. Hlavním problémem je to, že standardní vízový poplatek ve výši 60 EUR se od roku 2006 nezměnil. Pravidelní cestující musí o víza žádat opakovaně, neboť členské státy neudělují víza pro více vstupů (MEV) s dlouhodobou platností dostatečně často. To vytváří zbytečnou zátěž pro žadatele i konzuláty a vede ke ztrátám pro odvětví cestovního ruchu v EU. Hlavním problémem je nejasný právní základ pro udělování MEV s dlouhodobou platností. Členské státy jen obtížně dosahují dostatečnou úroveň navracení nelegálních migrantů do jejich zemí původu, což působí jako motivátor k další nelegální migraci. Hlavním problémem je neochota třetích zemí zpětně přebírat svoje vlastní občany.
Čeho by mělo být dosaženo?
<p>Obecným cílem této iniciativy je posílit společnou vízovou politiku a současně řešit migraci a bezpečnosti bezpečnostní obavy na jedné straně a zohlednit ekonomické ohledy a otázky obecných vnějších vztahů na straně druhé. Iniciativa sleduje tři specifické cíle:</p> <ol style="list-style-type: none"> zajistit členským státům dostatečné finanční zdroje, aby byla zaručena kvalita a integrita vyřizování víz; zajistit systematičtější a harmonizovanější udělování víz pro více vstupů s dlouhodobou platností pro pravidelné cestující v dobré víře; prosazovat zájmy EU v oblasti navracení a zpětného přebírání osob zesílením pákového efektu vůči třetím zemím, které v oblasti vízové politiky nespolupracují.
Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU (subsidiarita)?
<p>Zrušení kontrol na vnitřních hranicích v schengenském prostoru vyžaduje kromě jiných opatření i společnou vízovou politiku. Tato iniciativa dále rozvine a zlepší pravidla vízového kodexu. Krátkodobé vízum v zásadě umožňuje svému držiteli volně se pohybovat v schengenském prostoru, což předpokládá nejvyšší stupeň harmonizovaných pravidel a což lze řešit pouze na úrovni EU.</p>
B. Řešení
Prostřednictvím kterých možností lze cíle dosáhnout? Je některá možnost upřednostňována? Pokud ne, uveďte proč.
<p><u>Problémová oblast 1: Nedostatečné finanční zdroje na podporu vyřizování víz</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Možnost 1A: status quo – nezměněný společný vízový poplatek ve výši 60 EUR Možnost 1B: vnitrostátní vízové poplatky v závislosti na administrativních nákladech; Možnost 1C: zvýšení společného vízového poplatku. Zvažovány jsou různé dílčí možnosti: 80 EUR, 100 EUR, 120 EUR nebo 80 EUR pro víza do 6 měsíců, 120 EUR pro MEV na 1 rok až 5 let. <p>Upřednostňovanou možností je zvýšení poplatku na 80 EUR.</p>
<p><u>Problémová oblast 2: Opakovaná vízová řízení pro pravidelné cestující</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Možnost 2A: status quo – členské státy si určují svůj přístup k vydávání MEV s dlouhodobou platností Možnost 2B: doporučený nejlepší postup Možnost 2C: společné kaskády MEV¹ s různými dílčími možnostmi (obecná kaskáda MEV, obecné kaskády MEV a kaskády MEV podle zemí, kaskády MEV podle zemí) Možnost 2D: standardní MEV s dvouletou nebo pětiletou platností <p>Upřednostňovanou možností je obecná kaskáda MEV a kaskáda MEV podle zemí.</p>
<p><u>Problémová oblast 3: Nedostatečná úroveň navracení nelegálních migrantů do některých zemí jejich původu</u></p>

¹ Dohodnutý přístup k tomu, kolik předchozích víz/cest musí žadatel prokázat, aby měl nárok na MEV s delší platností, a jak by se prodloužila doba platnosti každého dalšího víza.

- Možnost 3A: status quo – „přístup využívající soubor nástrojů“ Rady
- Možnost 3B: pozitivní pobídky ve vízové politice
- Možnost 3C: negativní pobídky ve vízové politice s různými dílčími možnostmi (maximalistický přístup zaměřený na všechny pasy od počátku nebo cílený přístup ve dvou fázích: diplomatické a služební pasy, poté běžné pasy)

Upřednostňovanou možností jsou **negativní pobídky s cíleným přístupem**.

Jaké jsou názory jednotlivých zúčastněných stran? Kdo podporuje kterou možnost?

Proběhly cílené konzultace (členské státy, sdružení v oblasti cestovního ruchu, odvětví přepravy atd.) a otevřené veřejné konzultace. Členské státy jasně upřednostňují zvýšení vízového poplatku, jakož i zavedení právní vazby mezi vízovou politikou a zpětným přebíráním nelegálních migrantů. Sdružení v oblasti cestovního ruchu a podnikatelská sdružení vyzdvihují negativní dopady opakovaných vízových řízení pro časté cestující a prosazují systematictější a harmonizovanější vydávání MEV s dlouhodobou platností.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti?

- Společný vízový poplatek ve výši 80 EUR poskytne členským státům dodatečný příjem ve výši 205 milionů EUR (+26 %), a tím pádem více finančních zdrojů na vyřizování víz, personální zajištění a odborné vzdělávání – rychlejší řízení a vyšší bezpečnost v schengenském prostoru.

- Obecné kaskády MEV a kaskády MEV podle zemí by umožnily udělování většího počtu MEV s dlouhodobou platností, což by přineslo vyšší cestovní flexibilitu pro časté cestující, úsporu nákladů pro žadatele o vízum i konzuláty, jelikož vízových řízení by ubylo, a častější cestování do EU, což by mělo pozitivní dopady na odvětví cestovního ruchu v EU (konkurenceschopnost a zaměstnanost).

- Negativní pobídky ve vízové politice (s cíleným přístupem) by měly vést k vyšší míře navrácení nelegálních migrantů do dříve nespolupracujících třetích zemí, k úsporám nákladů členských států na ubytování, stravu a administrativních výdajích a obecněji k vyšší bezpečnosti, lepšímu přijetí migrační politiky EU a odrazujícímu účinku pro případné budoucí nelegální migranty.

Jsou s upřednostňovanou možností spojeny náklady?

Zvýšení společného vízového poplatku na 80 EUR by znamenalo dodatečné náklady pro žadatele o vízum (což odpovídá dodatečným příjmům členských států); vzhledem k přiměřenému nárůstu se však nepředpokládá žádný negativní dopad na chování cestovatelů. Obecné kaskády MEV a kaskády MEV podle zemí nepřinesou žádné náklady. Negativní pobídky ve vízové politice (s cíleným přístupem) mohou mít negativní dopad na vnější vztahy a image EU ve světě.

Jaký bude dopad na malé a střední podniky a na konkurenceschopnost?

Žádná z upřednostňovaných možností nemá přímý dopad na malé a střední podniky ani konkurenceschopnost. Díky snadnějšímu přístupu k MEV s delší platností a výslednému zvýšení počtu cestujících do EU bude posílena konkurenceschopnost odvětví cestovního ruchu EU.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

U všech tří upřednostňovaných možností se očekávají pozitivní dopady: dodatečné příjmy z vyššího vízového poplatku za vyřizování víz; úspory nákladů plynoucí z menšího počtu vízových řízení v důsledku udělování většího počtu MEV s delší platností; úspory nákladů na ubytování, stravu a administrativní výdaje ve spojitosti s nelegálními migranty.

Očekávají se jiné významné dopady?

Neočekávají se žádné jiné významné dopady kromě výše uvedených.

Proporcionalita?

Všechny tři upřednostňované možnosti respektují zásadu proporcionality a nepřekračují rámec toho, co je nezbytné k dosažení daného cíle. Navrhované zvýšení vízového poplatku je přiměřené a nejvíce se blíží míře inflace od roku 2006. Přístup navržený pro udělování MEV s dlouhodobou platností představuje pokrok pro současnou situaci, stávající praxi členských států však radikálně nemění. Negativní pobídky na podporu spolupráce třetích zemí v oblasti zpětného přebírání osob by měly v první řadě cílit na vládu a až poté na obecné obyvatelstvo.

D. Návazná opatření

Kdy bude tato politika přezkoumána?

Hodnotící zprávu by Komise měla předložit **tři roky po začátku uplatňování** revidovaného nařízení (tj. tři a půl roku po jeho vstupu v platnost). Měla by posoudit pokrok, pokud jde o tři hlavní problémové oblasti a politické cíle, které revidované nařízení řeší.

